

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo [De tertio]

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

tate omnes Chriftiani ! exclamat Auguftinus: *Natalis eſt Chrifti. Exultate ſervi, Natalis eſt Domini, Exultate liberi, Natalis eſt liberantis.* Quodſi igitur quis damnatur, non ideo damnatur, quod à Chriſto non redemptus eſſet: ſed quia non credit in nomen unigeniti Filii Dei, Joh. 3. v. 18.

De Secundo.

Restat *Cautela*, quæ tres complectitur Regulas, quarum

1. *Adverſitatem tolera.* Joſeph & Maria ad egeſtatis terminos redacti erant, attamen id æquo animo tolerant, & deſcripti, ad cenſum, haud inviti comparent, ut particulam ſuam exſolvant.

Nos exemplo eorum inſtructi, non modo in genere crucem, quæ nobis à Deo imponitur, patienter feramus, cum Micha dicentes: *iram Domini portabo, c. 7. v. 9.* ſed & in ſpecie, ratione paupertatis ne deſperemus, probe perpendentes: quod bona & mala, vita & mors, paupertas & divitiæ à Deo ſint, Sir. 11. v. 14.

Pauperes magnam prærogativam præ divitiis habent.

1. Enim placide dormiunt: ubi ex adverſo vigilia divitiarum tabefacit carnes, & cogitatus illius aufert ſomnum, Sir. 31. v. 1.

2. Tutò peregrinari & iter facere poſſent, prædones non pertimeſcentes.

-- Cantat vacuus coram latrone viator,

inquit Juvenalis.

Cum Nebucadnezar Hieroſolymam poſt trinam obſidionem caperet, Rex Juda Sedecias cum Principibus & Purpuratis

captivus abducebatur, pauperes vero populi relinquebantur in regione, Jer. 52. v. 10. ſeqq. Ita fieri amar tempore belli, ibi pauperes non habent, quod magnopere pertimeſcant, ubi enim nihil eſt, Cæſaris & Suecorum juridiſctio ceſſat. Qui vero opibus inſtructus eſt, undiquaque oppugnatur. Sicut malus, ſive pirus, quæ malis aut piris redundat, hinc inde ſuſtibus & lapidibus impetitur: quæ vero fructibus deſtituitur, nullo modo læditur.

3. Quoque ex experientia diſcunt:

-- quam parvo licet producere vitam,

Et quantum natura petat.

Ut Poëta Lucanus canit,

Socrates aliquando forum perambulans cum multa ibi venum proſtare cerneret, dicebat ſecum: O quam multis ego non indigeo! Hac quoque in parte egeni opulentos antecellunt, quod abundante ſupelleſtile, aliisque rebus, quibus divites luxuriantur, non indigeant, ſed quando aquam & panem, & veſtimentum & domum habent, quo tegete poſſunt, quorum nos pudet, contenti ſunt, Sir. 29. v. 28. idque magnus queſtus eſt, 1. Tim. 6. v. 6.

4. Deo quoque commodius ſerviunt, nec tot impedimenta habent, ut divites, qui à ſollicitudinibus, & divitiis, & voluptatibus vitæ euntes ſuffocantur, & non referunt fructum, Luc. 8. v. 14.

5. Majori quoque cum animoſitate mûdo valedicere poſſunt. Divites cor divitiis appoſuerunt, Pſal. 62. v. 11. & quando mors eos eſt avocatura, moleſte ferunt, quod ex divitiis nihil ſecum auferre poſſunt, Pſal. 49. v. 18. hoc ipſo vero devotio

eorum

eorum suffocatur, ut non, prout decet, ad mortem fe præparét: Quicunque enim terrena fapit, & aurum putat robur fuum, dicitque obryzo, fiducia mea, Job. 31. v. 24. idolorum fervus eft, non habens hæreditatem in Regno Chrifti & Dei, Eph. 5. v. 5. Hoc ipfum vero inopi metuendum non eft, fed cum Jobo dicere valet: Nudus egressus fum de utero matris meæ, Job. 1. v. 21. novit enim, quod in cælo veras divitias nunquam interituras inventurus fit: ideo multo facilius, quæ retro funt oblivifcitur, ad ea vero quæ funt priora extendit feipfum ad fcopum perfequens, ad bravium æternæ vocationis Dei, in Chrifto Jefu, Phil. 3. v. 14.

Quomodocunque igitur Deus agat vobifcum, boni confulte. Divitiæ fi creſcant, nolite cor apponere Pſal. 62. v. 11. quod fi pauperies vos premit, animum ne deſpondeatis: Elegit enim Deus pauperes in hoc mundo, divites in fide, Jac. 2. v. 5.

2. *Diligenter vigila.* De Paſtoribus Bethlehemiticis dicitur: quod nocte vigilaverint excubantes excubias, ſuper gregem fuum. His Paſtoribus Dominus omnium primis nativitatem ſuam manifeſtat, ut indicet, ſe eſſe verum Paſtorem, & Epifcopum animarum noſtrarum, 1. Petr. 2. v. ult. qui diligit omnes, qui in functione ſua aſſidui ſint: Mundus enim eſt, cujus rectum eſt opus, Prov. 21. v. 8.

In Papatu religioſi in cænobiis ſibi magnam ſanctimoniam vendicant: ſed ſi rem penitus inſpiciamus, sæpe ſimplex aliquis Mechanicus, aut famulus, qui in vocatione ſua fidelis eſt, & Deum timet, iis palmam præripit, majorique fruitur ſolatio

quam qui meriti opinione turgidi in cellas ſe abdunt, & Chriftum cum juſtitia ſua dimittunt.

Anthonii Eremitæ exemplum, quomodo in ſanctimonia ſutori Alexandrino, ut vitam ſeveram duxerit comparatus ſit, ex Historia Eccleſiaſtica notum eſt. Quilibet proinde, quæ muneris ſui ſunt, fideliter peragat, nec deſperet in vocatione ſua: Viſſimis enim in terris, quando pii & ſeduli in functione ſua ſunt, Chriftus vel maxime aſſe vult, utpote, qui elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, Jacob. 2. v. 5.

Quamvis itaque pauperimus & abjectiſſimus in mundo ſis, non te tamen Jeſus recens natus deſpiciet: ſed præſidio atque tutela ejus ſemper gaudebis, cuſtos enim Iſraëlis nec dormit, neque dormitat, Pſal. 121. v. 4. tum & virtute dexteræ pollet, ut poſſit te adverſus lupum infernalem & omnes hoſtes tuos defendere. Ipſe ſiquidem ait: Oves meæ vocem meam audiunt, & cognoſco eas, Joh. 10. v. 27. ſeqq.

3. *Præſepe viſita.* Hic Angelum Domini Paſtores Bethlehem ablegare audimus, quibus & ſignum ſuppeditat, quo infantem dignoſcant, nimirum, inventuros illos eum pannis involutum, & poſitum in præſepio.

In Papatu sæpe multæ impenſæ itineri impenduntur, in Palæſtinam, quam curioſi adeunt, ut oppidum Chrifti natalitium, cum præſepi contemplantur, in quo ille tempore nativitatis requieverit.

Verum noſ hoc itinere moleſto, & periculi pleno, ſuperſedere poſſumus, & nihilominus cum Paſtoribus Bethlehem adire: non pedibus, ſed moribus, non corpore, ſed

f

fide

fide, quando nempe præſepe Chrifti in-
tuemur,

1. *Corporaliter*, ut in Domini domo ſe-
dulo convenientes devote perpendamus,
quam profunde ſe exinaniverit Filius Dei,
noſtri cauſa, quod præſepi arcto contentus
fuerit, quem aliàs cæli cælorum non capi-
unt, 1. Reg. 8. v. 27.

2. *Spiritualiter*. Adhuc hodie enim in
præſepio verbi & Sacramentorum reclina-
tur, ibi quæramus, & inveniemus eum,
juxta promiſſum, Ioh. 14. v. 23.

Eant igitur filii hujus ſæculi, ad domum
convivii, Eccl. 7. v. 3. aut ambulent in via
meretricis, Prov. 7. 8. aut in concupiſcentia
oculorum, carnis & ſuperbia vitæ dele-
ſcentur, 1. Ioh. 2. v. 16. Nos Bethlehem pro-
feſturi Filium oſculabimur, quem Deus
Pater in præſepi nobis poſuit, Pſal. 2. v. 12.

Oſculemur *ſuave os ejus*, ex quo verba
vitæ ſtillant, Ioh. 6. v. 68. *lucidos oculos*, qui-

bus occultiſſimos angulos inſpicit, Sir. 23.
v. 27. *aures benevolas*, quibus ſuſpiria & pre-
ces noſtras exaudit, Pſal. 145. v. 19. *manus
tenderas*, quibus cælum & terram fecit, Ioh.
1. v. 3. & hodie tenus omnia portat, Hebr. 1.
v. 3. *pedes ſanctos*, quibus in anguſtiis nobis
ſuccurrit, Ioh. 14. v. 18. ſternamus quoque
ipſi in cordibus noſtris *mollom lectulum, cul-
citra ſit ſpes*, quæ non confundit, Rom. 5.
v. 5. *tegumentum amor*, qui neceſſitatibus
Sanctorum communicat, Rom. 12. v. 13. E-
ſa. 58. v. 7. Matth. 25. v. 40. *pulvinar fides*,
quem oculi ejus potiſſimum reſpiciunt,
Ier. 5. v. 3. ſic divertetur apud nos, & omni-
bus cæleſtibus Theſauris beabit, ſemitæ eni-
nim ejus ſtillant pinguedinem, Pſal. 65. v.
12. quin & aliquando nos aſſumet ſibi, ut
cum omnibus Angelis & Electis, Gloria in
Excelsis Deo canamus in æternum. Hoc
votum noſtrum: Ieſu annue votis!

Amen.

DOMINICA POST NATIVITA- TEM CHRISTI.

Evangelium Luc. 2. v. 22. 32.

EXORDIUM.

R Iſum fecit mihi Deus, dixit olim
Sara, cum Iſaac Filius ei natus
eſſet: Iſmaël vero ludificabat
filium hunc ejus recens natum,
& promiſſionem Dei Abrahamo factam,
quod in ſemine ejus benedicendæ ſint om-
nes Tribus terræ, Gen. 21. v. 6. 9.

Nativitas Iſaacî typus fuit nativitatis
Chrifti, quæ commode cum hæc compara-
ri poteſt:

1. *Ratione promiſſionis*. Abraham & uxor
ejus Sara ambo ſenes provectæque ætatis
erant, ut naturaliter liberos progignere non
poſſent, attamen Deus illis filium pro-

mit-